

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 2Co/190/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1112217001
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 04. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ayše Pružinec - Erenová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2013:1112217001.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v právnej veci navrhovateľa: V. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom W. F. Č.. X/XX, M., zastúpený euroadvokátom: JUDr. Lubomír Müller, Symfonická ul. č. 1496/9, Praha, Česká republika, proti odporcovi: A. P. - M. A. A. P., Ž. G. Č.. XX, K., o zaplatenie istiny 1.890,28 eur s príslušenstvom, na odvolanie odporcu proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava I zo dňa 24. januára 2013, č. k. 11C/112/2012-52, takto

rozhodol:

Odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej časti **z r u š u j e** a vec **v r a c i a** na ďalšie konanie.

o d ô v o d n e n i e :

Súd prvého stupňa napadnutým uznesením zastavil konanie a odporcovi uložil povinnosť zaplatiť navrhovateľovi trovy konania v sume 291,29 eur k rukám jeho právneho zástupcu, do troch dní. Svoje rozhodnutie odôvodnil právne ust. § 96 O.s.p. a vecne späťvzatím návrhu navrhovateľom pred začatím pojednávania, z dôvodu ktorého súhlas odporcu so späťvzatím potrebný nebol. Rozhodnutie o trovách konania odôvodnil právne ust. § 146 ods. 2 veta prvá O.s.p. a vecne tým, že navrhovateľovi podľa § 10 ods. 1 a § 14 ods. 1 vyhl. č. 655/2004 Z. z. priznal náhradu trov, ktoré vznikli na jeho právnom zastúpení.

Proti tomuto uzneseniu v časti výroku, ktorým súd prvého stupňa rozhodol o trovách konania podal odporca v zákonnej lehote odvolanie z dôvodov uvedených v zákonom ustanovení § 205 ods. 2 písm. b), f) a písm. a) v spojení s ust. § 221 ods. 1 písm. f) a h) O.s.p. a navrhol uznesenie v napadnutej časti zmeniť a trovy právneho zastúpenia nepriznať alebo zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Namietol, že súd prvého stupňa pri rozhodovaní o trovách konania vec nesprávne právne posúdil, nedostatočne zistil skutkový stav veci, konanie má inú vadu, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a postupom súdu bola účastníkovi odňatá možnosť pred súdom konať. Vytkol prvostupňovému súdu, že sa v odôvodnení svojho rozhodnutia nevysporiadal s námietkami uvedenými v jeho vyjadrení zo dňa 23.10.2012, v ktorom odporca namietal práve priznanie trov titulom právneho zastúpenia v požadovanej výške a žiadal, aby súd rozhodol o trovách tak, že ich navrhovateľovi neprizná z dôvodu, že ich priznanie by bolo v príkrom rozpore s dobrými mravmi, ako aj so zákonom č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní v znení neskorších predpisov, nakoľko navrhovateľ si uplatnil každý nárok na odškodnenie samostatnými návrhmi na začatie konania, čím umelo vytvoril osem sporov, v ktorých si uplatňuje náhradu trov v plnej výške. Odporca vo svojom odvolaní ďalej uviedol, že si je vedomý, že uplatnené nároky neuhradil včas v šesťmesačnej lehote v zmysle zákona, avšak táto skutočnosť nemôže byť dôvodom pre priznanie trov právneho zastúpenia v požadovanej výške, nakoľko všetky nároky mali byť uplatňované jedným návrhom, čo právny zástupca pri všetkej odbornej starostlivosti vedieť mal a musel, a čím by sa predišlo zbytočným súdnym konaniam, ako aj nákladom právneho zastúpenia. Odporca mal za to, že takéto konanie vykazuje znaky obchádzania zákona, účelovosti a získania finančných prostriedkov na úkor štátneho rozpočtu Slovenskej republiky a je v rozpore s dobrými mravmi, ako aj profesijnou etikou advokáta, pričom dané konanie nie je možné podriaďovať pod

postavenie navrhovateľa, ako pána sporu v občianskosúdnom konaní. Vo svojom odvolaní ďalej uviedol, že navrhovateľ, prostredníctvom svojho právneho zástupcu uplatňuje nároky podľa zák. č. 119/1990 Zb. každý samostatne, pričom návrhy na začatie konania sú v podstate rovnaké, okrem názvu uplatneného nároku a jeho výšky a takéto konanie preto jednoznačne vyvodzuje záver, že ide o konanie, ktorým sa navrhovateľ, prípadne jeho právny zástupca snaží získať výhodu, ktorú procesné právo nepredpokladá a súčasne je takéto konanie spôsobilé spôsobiť protistrane škodu vo forme úhrady priznaných trov právneho zastúpenia. Uviedol, že takéto konanie má všetky znaky zneužitia práva, dokonca je možné ho považovať za šikanózne, keďže náhrada trov konania nemá smerovať k nejakej forme potrestania povinného účastníka, ale iba k tomu, aby sa oprávnenej strane kompenzovali náklady, ktoré boli potrebné k účelnému uplatňovaniu alebo bráneniu práva a nemá znamenať určitú formu obohacovania sa na úkor povinnej strany. Vo svojom odvolaní odporca ďalej uviedol, že súd má z úradnej činnosti vedomosť o tom, že právny zástupca vedie voči odporcovi niekoľko desiatok, ak nie stoviek súdnych sporov, ktoré boli umelo vytvorené takým spôsobom ako je to v posudzovanej veci (uplatnenie nárokov podľa zák. č. 119/1990 Zb. jedinou žiadosťou o odškodnenie a následné uplatnenie čiastkových nárokov na súde samostatnými žalobami) a preto podľa jeho názoru nie je pochybnosť o tom, že účelom vytvárania týchto sporov bolo obohacovanie sa právneho zástupcu navrhovateľa a takéto konanie nemôže požívať právnu ochranu, keďže ide o šikanózne zneužívanie práva, ktoré je spôsobilé spôsobiť druhému účastníkovi škodu. Uviedol, že je síce pravdou, že žiadne zákonné ustanovenie nelimituje spôsob uplatňovania práv osoby žalobnými návrhmi, avšak takéto formalizovanie práva je v materiálnoprávnom štáte neprípustné. Poukázal na účel právnej úpravy náhrady trov konania, ktorým nie je vznik nedôvodného obohatenia na oprávnenej strane, resp. na strane právneho zástupcu oprávnenej osoby v podobe náhrady trov právneho zastúpenia na úkor strany povinnej, ale kompenzácia skutočných nákladov vynaložených na účelné uplatnenie alebo bránenie práva, pričom tento cieľ by bol bezpochyby dosiahnutý aj podaním jedného spoločného návrhu na uplatnenie všetkých nárokov navrhovateľa, vyplývajúcich z toho istého skutkového a právneho stavu, kedy by boli trovy právneho zastúpenia podstatne nižšie, t. j. pre právneho zástupcu navrhovateľa nezaujímavé. Poukázal na skutočnosť, že právny zástupca navrhovateľa prevzal prípad navrhovateľa už pred podaním žiadosti o odškodnenie u odporcu a následne túto rozdelil na čiastkové nároky navrhovateľa, pri ktorých si uplatňuje trovy konania.

Navrhovateľ vo svojom vyjadrení k odvolaniu odporcu navrhol prvostupňové rozhodnutie v jeho napadnutej časti potvrdiť a zároveň žiadal priznať náhradu trov odvolacieho konania. Nesúhlasil s tvrdením odvolateľa, že uplatnením jednotlivých položiek nároku navrhovateľa ôsmimi návrhmi je obchádzaný zákon, resp., že toto konanie je účelové, nakoľko predovšetkým odporca zákon obchádzal, keď ignoroval žiadosť navrhovateľa a jeho nárokom sa začal zaoberať až po podaní návrhu na súd s tým, že k jeho podaniu by nedošlo, ak by odporca včas svoju zákonnú povinnosť splnil. Uviedol, že má dobré dôvody na to, aby jednotlivé položky žaloval samostatne, nakoľko konanie odporcu u jednotlivých položiek je nevyspytateľné a to napriek tomu, že odporca tvrdí, že výška nároku je jednoznačne právnym predpisom stanovená. Ďalším dôvodom, pre ktorý navrhovateľ jednotlivé položky žaluje samostatne je skutočnosť, že súdy ich posudzujú odlišne a poukázal na rozhodnutia súdov v obdobných konaniach.

Odvolací súd preskúmal vec v napadnutej časti podľa § 212 ods. 1 O.s.p. bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie odporcu je dôvodné, nakoľko uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej časti je nepreskúmateľné.

Z obsahu spisu vyplýva, že sa navrhovateľ návrhom zo dňa 29.05.2012 voči odporcovi domáhal zaplata istiny 1.890,28 eur s príslušenstvom, titulom náhrady vynaložených nákladov na právne zastúpenie v konaní, ktoré smerovalo k zrušeniu nezákonných rozhodnutí a k právoplatnému zastaveniu trestného stíhania pre trestný čin nenastúpenia vojenskej služby v ozbrojených silách podľa zák. č. 58/1969 Zb., ktorú odporca navrhovateľovi priznal dňa 20.08.2012, zn. 25888/2011-531/16.

Vzhľadom na skutočnosť, že odporca po podaní návrhu nárok navrhovateľa zaplatil, navrhovateľ zobral svoj návrh späť, žiadal konanie zastaviť a rozhodnúť o náhrade trov konania.

Odôvodnenie uznesenia v časti výroku, ktorým súd prvého stupňa rozhodol o trovách konania však nemá náležitosti podľa § 167 ods. 2 a § 169 ods. 1 O.s.p., takže uznesenie je v tejto časti nepreskúmateľné,

keď sa súd prvého stupňa v dôvodoch svojho uznesenia, odôvodnením výroku o trovách konania vôbec nevysporiadal a zároveň posúdenie námietok odporcu práve k navrhovateľom uplatneným trovám konania v ňom absenteje úplne.

Podľa § 167 ods. 2 O.s.p., ak nie je ustanovené inak, použijú sa na uznesenie primerane ustanovenia o rozsudku.

Podľa § 169 ods. 1 O.s.p. v písomnom vyhotovení uznesenia sa uvedie, ktorý súd ho vydal, ďalej označenie účastníkov a veci, výrok, odôvodnenie, poučenie o odvolaní a deň a miesto vydania uznesenia.

V porovnaní s obsahom písomného vyhotovenia rozsudku (§ 157) zákon pripúšťa, aby bolo v písomnom vyhotovení uznesenia upustené od niektorých formálnych náležitostí, ktoré sú inak typické pre rozhodnutie formou rozsudku. Okolnosť, že zákon neobsahuje podrobnejšie ustanovenia o obsahu odôvodnenia uznesenia ešte neznamená, že nie je v niektorých prípadoch nutné a prospešné analogické použitie ustanovenia o náležitostiach odôvodnenia rozsudku podľa § 157 ods. 2 O.s.p. Uznesenie, ktorým súd schvaľuje dispozičné úkony účastníkov, t. j. i uznesenie, ktorým súd konanie, pre späťvzatie návrhu na začatie konania zastavuje, však riadne odôvodnenie obsahovať musí. Trovy konania ako neodmysliteľná súčasť občianskeho procesu sú spojené s konkrétnym súdnym konaním a ich platenie a náhrada, končí právoplatnosťou rozhodnutia, ktorým sa konanie meritórne či procesne skončilo. Z uvedeného vyplýva, že o náhrade trov konania je súd povinný vo svojom rozhodnutí vždy rozhodnúť a svoje rozhodnutie i v tejto časti presvedčivo odôvodniť a to nielen citovaním zákonného ustanovenia, na základe ktorého o trovách konania rozhodol, ale najmä aplikáciu konkrétneho zákonného ustanovenia je súd povinný zdôvodniť aj vecne.

V danom prípade sa súd prvého stupňa požiadavkami na stručné, jasné a výstižné vysvetlenie dôvodov svojho rozhodnutia vôbec neriadil, nakoľko sa v odôvodnení napadnutého uznesenia obmedzil iba na uvedenie zákonného ustanovenia a jeho obsahu, podľa ktorého o náhrade trov konania rozhodol, avšak neuviedol žiadnu úvahu, ktorá súd k aplikácii zákonného ustanovenia § 146 ods. 2 veta prvá O.s.p. viedla, čo bráni odvolaciemu súdu posúdiť vecnú správnosť rozhodnutia v jeho napadnutej časti.

Nedostatok riadneho a preskúmateľného odôvodnenia súdneho rozhodnutia bráni odvolaciemu súdu zhodnotiť jeho správnosť a postihuje tak konanie pred súdom prvého stupňa vadou podľa § 212 ods. 3 O.s.p., to znamená inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie i postup súdu, ktorým znemožnil účastníkovi konania realizáciu jeho procesných práv, pričom takýmto právom je právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia. Povinnosti súdu riadne odôvodniť svoje rozhodnutie korešponduje právu účastníka na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia. Porušením tohto práva sa totiž účastníkovi odníma možnosť skutkovo a právne reagovať na rozhodnutie súdu, proti ktorému chce využiť možnosť opravného prostriedku. Nedostatok riadneho a presvedčivého odôvodnenia rozhodnutia znamená porušenie práva na spravodlivé súdne konanie a je dôvodom pre zrušenie takého rozhodnutia.

Z uvedených dôvodov odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej časti zrušil podľa ust. § 221 ods. 1 písm. f) O.s.p. a zároveň z dôvodov, že konanie bolo postihnuté inými vadami, ktoré mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 212 ods. 3 O.s.p.) a vec mu vrátil na ďalšie konanie podľa § 221 ods. 2 O.s.p.

V ďalšom konaní bude povinnosťou súdu prvého stupňa opätovne rozhodnúť o trovách konania a svoje rozhodnutie odôvodniť v súlade s vyššie uvedenými požiadavkami, vyplývajúcimi z § 157 ods. 2 O.s.p. a § 167 ods. 2 O.s.p.

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.